

DE LA CULPĂ PROCESUALĂ LA INTIMIDARE PROCESUALĂ: CEREREA ACESORIE PRIVIND CHELTUIELILE DE JUDECATĂ NEREZONABILE CA SLAPP ÎN SENSUL DIRECTIVEI (UE) 2024/1069

Roxana Mândruțiu*

Rezumat: Articolul analizează aplicabilitatea Directivei 2024/1069/UE (Directiva Anti-SLAPP) în privința cererilor de obligare la plata unor cheltuieli de judecată disproporționate, formulate în litigiile de contencios administrativ. Autoarea susține că o astfel de cerere accesorie, introdusă de partea puternică economic împotriva organizațiilor neguvernamentale sau a activiștilor, constituie o procedură abuzivă împotriva mobilizării publice în sensul art. 4 pct. 3 din Directivă. Prin interpretarea teleologică a art. 2 și prin raportare la jurisprudența CJUE privind noțiunea de „materie civilă sau comercială”, se demonstrează că natura civilă a cererii de cheltuieli de judecată – confirmată de dreptul intern – atrage aplicabilitatea Directivei, indiferent de natura instanței care o soluționează.

Cuvinte-cheie: SLAPP; Directiva 2024/1069/UE; mobilizare publică; cheltuieli de judecată; contencios administrativ; interes public/SLAPP

Summary: This article examines the applicability of Directive 2024/1069/EU (the Anti-SLAPP Directive) to claims for disproportionate litigation costs filed in administrative proceedings of public interest. The author argues that such an ancillary claim, brought by the economically powerful party against non-governmental organisations or activists, constitutes an abusive court proceeding against public participation within the meaning of Article 4(3) of the Directive. Through a teleological reading of Article 2 and in light of the CJEU case-law on the concept of “civil or commercial matter”, the study demonstrates that the civil nature of the claim for litigation costs – confirmed under Romanian law – brings it within the remit of the Directive, irrespective of the nature of the court adjudicating the case.

Keywords: Directive 2024/1069/EU; public participation; litigation costs; administrative litigation; public interest

* Roxana Mândruțiu este avocat, membru al Baroului Cluj. Poate fi contactată la adresa de e-mail roxana@rcm-law.ro.

„În cele șase decenii ale practicii mele juridice, nu am fost niciodată martorul unui proces atât de inechitabil ca cel care tocmai s-a încheiat în instanțele din Dakota de Nord.”¹⁾ – Martin Garbus, fost apărător al lui Václav Havel, Nelson Mandela, Andrei Saharov și Daniel Ellsberg, observator independent al procesului *Energy Transfer v. Greenpeace*, martie 2025²⁾.

Declarația a fost făcută la finalul unui proces în care organizația Greenpeace a fost obligată la plata unor despăgubiri de aproximativ 667 de milioane de dolari către Energy Transfer LP³⁾, compania care construise controversatul oleoduct Dakota Access Pipeline, pentru pretinsa implicare a Greenpeace în protestele pașnice conduse de comunitatea indigenă Standing Rock Sioux împotriva proiectului.

Acesta este un SLAPP clasic, ușor de recunoscut. Există însă o formă mai insidioasă de intimidare care se răspândește prin sălile de judecată: cererea de obligare la plata unor cheltuieli de judecată exorbitante, formulată de partea puternică împotriva organizației neguvernamentale sau activistului care a inițiat un litigiu de contencios administrativ.

Cu titlu exemplificativ, într-un litigiu promovat de o organizație de mediu care a avut ca obiect suspendarea actului adițional de prelungire a licenței miniere, titularul licenței a solicitat doar pentru etapa procesuală a fondului cheltuieli de judecată în cuantum de 432.651,39 lei. Organizația de mediu a invocat necesitatea reducerii semnificative a cheltuielilor de judecată prin raportare la art. 9 alin. (4) din Convenția Aarhus și jurisprudența CJUE în materie de costuri prohibitive, precum și la Directiva 2024/1069/UE. Pe durata termenului prevăzut pentru transpunerea directivei, statele membre cărora le este adresată trebuie să se abțină de la adoptarea oricăror măsuri de natură să compromită grav atingerea rezultatului prescris de aceasta⁴⁾. Instanța a redus cheltuielile de judecată⁵⁾ la suma de 20.000 lei, făcând trimitere la jurisprudența CJUE în interpretarea art. 9 alin. (4) din Convenția Aarhus. Nu a analizat însă argumentele întemeiate pe Directiva Anti-SLAPP.

Teza acestui articol este că Directiva 2024/1069/UE, astfel cum va fi transpusă în dreptul român⁶⁾, are deja toate instrumentele necesare pentru a contracara și această formă mascată de procedură abuzivă împotriva mobilizării publice, deși nu ar fi lipsit de interes ca noua lege să prevadă clar aspectele mai jos analizate, pentru a evita o practică neunitară.

1. INTRAREA ÎN VIGOARE A DIRECTIVEI ȘI TERMENUL DE TRANSPUNERE

La data de 6 mai 2024 a intrat în vigoare Directiva 2024/1069/UE⁷⁾ (Directiva Anti SLAPP) care reglementează mecanisme de protecție împotriva cererilor sau procedurilor judiciare transfrontaliere împotriva persoanelor implicate în acțiuni de mobilizare publică.

¹⁾ Traducerea din limba engleză aparține autoarei.

²⁾ <https://earth.org/human-rights-lawyers-condemn-deeply-flawed-biased-greenpeace-660-million-trial/>

³⁾ Documentele dosarului pot fi consultate aici: https://www.climatecasechart.com/collections/energy-transfer-lp-v-greenpeace-international_056d68

⁴⁾ C-212/04, Adelener, par. 121. https://infocuria.curia.europa.eu/tabs/affair?sort=AFF_NUM-DESC&searchTerm=%22C-212%2F04%22&publishedId=C-212%2F04

⁵⁾ Sentința civilă nr. 321/2024 pronunțată de Curtea de Apel Cluj, disponibilă la adresa <https://rejust.ro/juris/2325356d7>; similar, prin decizia civilă nr. 4345/2025, nepublicată, pronunțată de ICCJ, instanța supremă a redus cheltuielile solicitate în recurs de titularul licenței, de la 200.000 lei la 5.000 lei.

⁶⁾ Proiectul de lege poate fi consultat la acest link: https://www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?cam=2&idp=22968

⁷⁾ Directiva nr. 1069 din 11 aprilie 2024 privind protecția împotriva cererilor vădit neîntemeiate sau a procedurilor judiciare abuzive împotriva persoanelor implicate în acțiuni de mobilizare publică („acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice”), publicată în J. Of. din 16 aprilie 2024.

Termenul de transpunere a Directivei expiră la data de 7 mai 2026, iar proiectul de lege de transpunere a Directivei în dreptul român, cu aplicabilitate inclusiv la litigiile naționale în curs, se află pe masa Camerei Deputaților⁸⁾.

Înainte de a trece la problema stringentă – intră cererile de cheltuieli de judecată exorbitante, indiferent de natura litigiului în care sunt cerute, în domeniul de aplicare al directivei? – trebuie să clarificăm ce se înțelege prin conceptul de *mobilizare publică și care sunt indicatorii unei proceduri împotriva mobilizării publice* (SLAPP).

2. CE SE ÎNȚELEGE PRIN MOBILIZARE PUBLICĂ?

Având în vedere faptul că putem vorbi de un SLAPP doar în situația în care procedura abuzivă este împotriva mobilizării publice, se impune clarificarea acestei noțiuni.

Art. 4. pct. 1 din Directivă definește mobilizarea publică ca fiind efectuarea oricărei declarații sau *desfășurarea oricărei activități* (inclusiv dreptul de a formula acțiuni în materii de interes public – sublinierea aparține autoarei) de către persoanele fizice sau juridice, în exercitarea dreptului la liberă exprimare și informare, a libertății artelor și a științelor sau a libertății de întrunire și asociere, precum și acțiunile pregătitoare, de sprijinire, asistență, direct legate de acestea și care privește o chestiune de interes public.

În opinia mea, definiția de la art. 4 pct. 1 trebuie citită în lumina considerentului 22 și a documentelor pregătitoare ale Directivei, dat fiind faptul că tradiția de interpretare în dreptul continental este una teleologică, sistematică, iar nu literală.

Există o jurisprudență bogată a CJUE care confirmă valoarea concretă a documentelor pregătitoare. În cauza C-556/17, *Torubarov*, pct. 40, Curtea a invocat expres *documentele pregătitoare* ale Directivei 2013/32/UE pentru a stabili semnificația și scopul dreptului la o cale de atac efectivă, dincolo de textul literal.

Similar, în C-583/11⁸⁾, *Inuit Tapiriit Kanatami*, pct. 49, Curtea a consultat documentele Secretariatului Convenției Europene (CONV 636/03) pentru a clarifica domeniul de aplicare al art. 263 TFUE. Aceste cauze demonstrează că documentele pregătitoare nu sunt simple materiale de arhivă, ci instrumente interpretative care ajută instanța să răspundă la întrebarea fundamentală: *ce a vrut legiuitorul să spună?*

Studiul întocmit de DG IPOL al Parlamentului European în iunie 2021⁹⁾ este un astfel de document pregătitor; acest studiu a stat, istoric, la baza redactării Directivei 2024/1069/UE și dedică o secțiune întreagă dreptului la o cale de atac efectivă ca activitate de mobilizare publică (secțiunea 3.4.).

Astfel, s-a reținut că „*dreptul la un proces echitabil și dreptul la libertatea de exprimare, luate separat sau împreună, sunt încălcate în absența unei legislații anti-SLAPP*”, făcând trimitere la hotărârile CEDO *Airey c. Irlandei* (1979) și, mai ales, *Steel and Morris c. Regatului Unit* (2005, cauza *McLibel*) — aceasta din urmă fiind citată ca exemplu al fenomenului pe care Directiva vine să îl combată, întrucât instanța de la Strasbourg a constatat în speță că există „*un mare dezechilibru de putere între părți, în care una dispune de resursele și capacitatea de a reduce efectiv la tăcere cealaltă parte prin tehnici litigioase care amplifică costurile juridice*” (s.n.).

Considerentul 22 al Directivei 2024/1069/UE definește „mobilizarea publică” extrem de larg, teza finală a considerentului fiind deosebit de relevantă pentru prezenta analiză.

⁸⁾ https://www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?cam=2&idp=22968

⁸⁾ https://infocuria.curia.europa.eu/tabs/affair?sort=AFF_NUM-DESC&searchTerm=%22C-583%2011%22&publishedId=C-583-11

⁹⁾ „*The Use of SLAPPs to Silence Journalists, NGOs and Civil Society*” (PE 694.782, 2021)

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/694782/IPOL_STU\(2021\)694782_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/694782/IPOL_STU(2021)694782_EN.pdf)

Mobilizarea publică include „activități care rezultă din exercitarea dreptului la bună administrare și a dreptului la o cale de atac eficientă, precum formularea de cereri în fața instanțelor judiciare sau a organelor administrative și participarea la ședințe publice”.

Cu alte cuvinte, legiuitorul european a prevăzut în mod expres că formularea cererilor în fața instanțelor – *i.e.* contestarea unui act administrativ – constituie o formă protejată de mobilizare publică.

Pe cale de consecință, noțiunea de „activități de mobilizare publică” prevăzută la art. 4 trebuie interpretată generos, prin raportare la considerentul 22.

În același sens, prin Recomandarea Comitetului de Miniștri nr. 2024/2¹¹⁾, noțiunea de „participare publică” în contextul proceselor SLAPP a fost definită ca:

Dreptul de [...] a fi părți în litigii concepute pentru a promova schimbările sociale sau pentru a proteja drepturile existente ori mediul.

Recomandarea adresată statelor membre ale Consiliului Europei de către Comitetul de Miniștri este implementarea¹²⁾, de urgență și prin toate ramurile autorităților statului aflate în competența lor, a orientărilor prevăzute în anexa prezentei recomandări¹³⁾, ținând cont pe deplin de principiile incluse în aceasta, în special în ceea ce privește garanțiile structurale și procedurale, remediile, transparența, sprijinul pentru ținte și victime, educația, formarea, creșterea gradului de conștientizare, precum și consolidarea capacităților.

Prin urmare, cel care formulează o acțiune în contencios administrativ, într-o cauză care este, indubitabil, de interes public, se află în exercițiul unei activități de mobilizare publică în sensul Directivei. Protecția oferită de Directivă vizează natura activității pe care o desfășoară partea (*i.e.* exercitarea dreptului la o cale de atac efectivă în domeniul protecției mediului), iar nu natura procedurii în care s-a formulat cererea abuzivă.

3. CE ESTE UN SLAPP?

Potrivit art. 4 pct. 3 din Directivă, un SLAPP este o procedură judiciară abuzivă împotriva mobilizării publice astfel cum am definit-o în cele ce preced, printre ale cărei trăsături definitorii regăsim următoarele:

1. Cererea este disproporționată, excesivă sau nerezonabilă;
2. Cererea are ca scop prevenirea, restricționarea sau sancționarea mobilizării publice;
3. Cererea este formulată de partea puternică economic sau administrativ, cu alte cuvinte, există un dezechilibru de putere vizibil între părțile litigante;
4. Chestiunea vizată este o chestiune de interes public (sănătate, mediu etc.).

¹¹⁾ C. Moldovan, Protecția libertății de exprimare în dreptul internațional și european, Ed. Universul Juridic, București, 2025, pp. 128-147.

¹²⁾ *Ibidem.*

¹³⁾ <https://rm.coe.int/0900001680af2805>

4. CARE ESTE DOMENIUL DE APLICARE A DIRECTIVEI?

Potrivit art. 2 din Directiva 2024/1069/UE, aceasta se aplică acțiunilor civile sau comerciale cu implicații transfrontaliere care fac obiectul unei proceduri civile, inclusiv procedurilor care au ca obiect măsuri provizorii și asigurătorii și cereri reconvenționale, indiferent de natura instanței. Aceasta nu se aplică, în special, în materie fiscală, vamală sau administrativă și nici în ceea ce privește răspunderea statului pentru acțiuni sau omisiuni în cadrul exercitării autorității publice (*acta iure imperii*). Prezenta Directivă nu se aplică în materie penală sau de arbitraj și nu aduce atingere dreptului procesual penal.

Traducerea în limba română a textului art. 2 este nefericită, întrucât Directiva prevede că în domeniul său de aplicare intră materiile civile și comerciale indiferent de natura instanței (*matters of a civil or commercial nature with cross-border implications brought in civil proceedings/ questions de nature civile ou commerciale ayant une incidence transfrontière et faisant l'objet d'une procédure civile*¹⁴), fiind excluse materiile administrative, fiscale și penale.

În terminologia de drept european, „*matter of a civil or commercial nature*” este expresia folosită constant în Regulamentul Bruxelles I bis (Regulamentul 2012/1215)¹⁵, Regulamentul Roma II (Regulamentul 2007/864/CE)¹⁶, precum și în întreaga jurisprudență CJUE pornind de la *LTU c. Eurocontrol* (C-29/76)¹⁷.

Cu titlu exemplificativ, în cauza C-641/18, *Rina*, CJUE a reținut că trebuie să se determine interpretarea noțiunilor de „materie civilă și comercială” și de „materie administrativă”, în sensul art. 1 alin. (1) din Regulamentul nr. 44/2001.

„31. potrivit unei jurisprudențe constante, intenția legiuitorului Uniunii a fost de a reține o concepție largă pentru noțiunea de «materie civilă și comercială».

32. [...] pentru a stabili dacă o materie intră sau nu în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 44/2001, trebuie să se examineze elementele care caracterizează natura raporturilor juridice dintre părțile în litigiu sau obiectul acestuia.” (s.n.).

Testul CJUE este următorul: care este natura raportului dintre părți? Dacă raportul juridic este civil, atunci materia este „civilă sau comercială” – indiferent de forul sesizat.

Că aceasta este singura interpretare logică rezultă inclusiv din considerentul 20 al Directivei, acesta reprezentând un real sprijin pentru răspunsul la întrebarea: ce tipuri de cereri constituie SLAPP?

„În conformitate cu jurisprudența constantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene, procedurile judiciare ar putea totuși să se încadreze în sfera noțiunii de «materie civilă și comercială», astfel cum este menționată în prezenta directivă, atunci când un stat sau un organism public este parte, în cazul în care acțiunile sau omisiunile nu au loc în exercitarea autorității publice. Prezenta directivă nu ar trebui să se aplice în materie penală sau de arbitraj.” (s.n.).

¹⁴ Traducerea bilingvă în engleză și franceză poate fi consultată la acest link: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-FR/TXT/?from=EN&uri=CELEX%3A32024L1069>

¹⁵ Regulamentul nr. 1215 din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, J. Of. nr. 351/2012, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁶ Regulamentul nr. 864 din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale („Roma II”), J. Of. nr. 199/2007, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:61976CJ0029>

Cu alte cuvinte, excluderea „materiei administrative” din art. 2 al Directivei nu vizează cererile accesorii formulate într-un litigiu de contencios administrativ. Ea vizează doar raportul juridic de drept administrativ. Cererile civile accesorii grefate pe acest contencios – *i.e.* cererea de cheltuieli de judecată – rămân materii civile în sensul jurisprudenței CJUE și, prin urmare, intră în domeniul de aplicare reglementat la art. 2.

5. CEREREA PRIVIND ACORDAREA CHELTUIELILOR DE JUDECATĂ ESTE O CERERE ÎN MATERIE CIVILĂ, POTRIVIT JURISPRUDENȚEI ȘI DOCTRINEI NAȚIONALE

Cererea de acordare a cheltuielilor de judecată, formulată în cadrul litigiului principal, este o cerere accesorie¹⁸⁾ în sensul art. 30 alin. (4) C.proc.civ., în privința căreia operează prorogarea legală de competență potrivit art. 123 alin. (1) C.proc.civ.

Ca să extragem esența din textele de lege mai sus indicate, chiar dacă cererea vizând cheltuielile de judecată este o cerere în materie civilă, ea va fi judecată de instanța care soluționează cererea principală, fiind fără relevanță faptul că introducerea pe cale separată a cererii ar fi atras competența materială a instanței civile.

Așadar, într-un litigiu de contencios administrativ în care o organizație neguvernamentală sau o persoană fizică solicită instanței controlul de legalitate al unui act administrativ cu impact asupra drepturilor fundamentale (i.e. mediu, sănătate), cererea accesorie de obligarea la plata unor cheltuieli de judecată disproporționate, introdusă de partea puternică din punct de vedere economic, constituie o cerere în materie civilă ce intră în câmpul de aplicare al Directivei 2024/1069/UE.

Doar o atare interpretare dă sens art. 2 teza I, potrivit căruia Directiva se aplică chestiunilor civile sau comerciale (...) indiferent de natura instanței.

Există un consens doctrinar și jurisprudențial¹⁹⁾ privind natura civilă a raportului juridic vizând plata cheltuielilor de judecată.

Astfel, într-un comentariu la o decizie a Curții de Apel Cluj²⁰⁾ s-a reținut că prin Decizia civilă nr. 59, pronunțată în data de 18 septembrie 2017 de ICCJ, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, deși decizia statuează asupra altei probleme de drept, se analizează natura juridică a cererii de cheltuieli de judecată formulată pe cale separată.

Astfel, în par. 84 al deciziei se reține că: „Nu există niciun argument ca, în litigiile având ca obiect plata cheltuielilor de judecată decurgând dintr-un proces anterior, analiza culpei procesuale a părților implicate să aibă loc în alte coordonate decât cele dictate de lege, respectiv art. 453 alin. (1) și art. 454 C.proc.civ., respectiv prin observarea rezultatului procesului și a atitudinii procesuale a celui care l-a pierdut, manifestată pe parcursul său”, înțelegând din aceste considerente că, și în cadrul procesului având ca obiect cheltuieli de judecată pe cale separată, *temeiul juridic al cererii va fi același cu cel care ar fi putut fi folosit dacă cererea era formulată în procesul principal*, eventuala analiză a culpei procesuale, condiție a răspunderii civile delictuale ce stă la baza acestei reglementări, urmând a fi făcută în acest cadru legal cuprins în Codul de procedură civilă.

Dreptul pozitiv și jurisprudența în materia executării silite a cheltuielilor de judecată acordate printr-o hotărâre pronunțată de instanțele de contencios administrativ confirmă această teză.

¹⁸⁾ A.M. Puiu, A.C. Puiu, Cheltuielile de judecată, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2011, p. 200.

¹⁹⁾ *Ibidem*, p. 201.

²⁰⁾ A.-G. Țambulea, Temeiul juridic al cererii de acordare a cheltuielilor de judecată pe cale separată. Considerații privind necesitatea analizei separate a condiției culpei procesuale de condiția câștigării/ pierderii procesului în soluționarea cererii de acordare a cheltuielilor de judecată, în Revista Română de Jurisprudență nr. 4/2024, pp. 215-225.

Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ instituie, prin art. 24, un regim special și derogator de executare a hotărârilor pronunțate în materia contenciosului administrativ. Art. 24 este aplicabil doar cu privire la obligațiile care decurg din raportul juridic de putere, respectiv obligarea autorității la emiterea unui nou act, la încheierea, înlocuirea sau modificarea unui act administrativ, la efectuarea unor operațiuni administrative.

Procedura specială de executare silită prevăzută în Legea nr. 554/2004 nu se aplică obligațiilor de plată a sumelor de bani stabilite printr-o hotărâre judecătorească pronunțată într-un litigiu de contencios administrativ.

Prin decizia civilă nr. 4496/2011 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție²¹⁾, s-a statuat că:

„(...) în pofida caracterului lacunar al art. 22, toate hotărârile judecătorești prin care se instituie **obligația de plată a unor sume de bani – cu titlu de despăgubiri, compensații, penalități ori cheltuieli de judecată – se investesc cu formulă executorie și se execută silit potrivit dreptului comun, în timp ce procedura reglementată în art. 24-25 se aplică exclusiv în cazul hotărârilor judecătorești prin care autoritatea publică este obligată să încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, să elibereze un alt înscris sau să efectueze o operațiune administrativă.” (s.n.).**

Decizia Înaltei Curți confirmă, așadar, două elemente esențiale pentru teza acestui articol.

Primul, că dreptul pozitiv recunoaște caracterul civil – de drept comun – al obligației de plată a cheltuielilor de judecată stabilite într-un litigiu de contencios administrativ.

Al doilea, natura civilă a cererii de acordare a cheltuielilor de judecată are consecințe juridice concrete: determină regimul executării silite, care este cel de drept comun, iar nu de drept administrativ.

Implicația pentru analiza domeniului de aplicare al Directivei 2024/1069/UE este directă și greu de contestat. Nu se poate susține, în mod coerent, că aceeași creanță reprezentând cheltuieli de judecată este, pe de o parte, o obligație civilă de drept comun pentru scopurile executării silite și, pe de altă parte, o „materie administrativă” pentru scopurile excluderii din domeniul de aplicare al Directivei.

6. CONCLUZII

Legiuitorul european a statuat în termeni care nu lasă loc interpretării: mobilizarea publică include activități care rezultă din exercitarea dreptului la bună administrare și a dreptului la o cale de atac efectivă.

Concluzionând, cererea prin care se solicită cheltuieli de judecată exagerate, formulată de partea puternică împotriva justițiabilului care a pierdut un asemenea demers, nu-și schimbă natura civilă doar pentru că este soluționată de o instanță de contencios administrativ.

O astfel de cerere reprezintă un act de forță aplicat tocmai pentru a sancționa exercitarea unei activități de mobilizare publică protejate de dreptul european. Este SLAPP în forma lui cea mai pură: o reacție punitivă și disuasivă față de exercitarea unui drept fundamental pe o chestiune de interes public.

Singura diferență față de SLAPP-ul clasic din cauza *Energy Transfer v. Greenpeace* este că sancțiunea nu vine prin intermediul unei acțiuni principale în despăgubiri, ci prin intermediul unei cereri accesorii grefate pe însuși actul de mobilizare publică — ceea ce o face *mai insidioasă*, dar nu mai puțin gravă.

²¹⁾ G. Bogasiu, Hotărâre pronunțată de instanța de contencios administrativ. Executare silită. Instanța de executare. Procedura aplicabilă. Distincții, în Revista Română de Jurisprudență nr. 1/2012, p. 121.